

Krzysztof Birkenmajer
Polska Akademia Nauk
Instytut Nauk Geologicznych
Ośrodek Badawczy w Krakowie,
31-002 Kraków, Senacka 1

DOROCZNE SPOTKANIE IASC W CAMBRIDGE KWIECIEŃ 2000 R.

W dniach 1–8 IV 2000 r. odbyło się kolejne doroczne spotkanie Międzynarodowego Komitetu Badań Arktyki (International Arctic Science Committee, IASC) w Cambridge, Wlk. Brytania. W ramach tego spotkania, które zatytułowano „Arctic Science Summit Week”, oprócz IASC miały także miejsce posiedzenia następujących międzynarodowych organizacji: Forum of Arctic Research Operators (FARO); European Polar Board (EPB); Arctic Ocean Science Board (AOSB); Nansen Arctic Drilling (NAD) oraz Nordic Polar Meeting.

Autor tego sprawozdania brał udział głównie w posiedzeniach Rady IASC i FARO, jak też w roboczym posiedzeniu dotyczącym Badań Geofizycznych Arktyki. W posiedzeniach EPB i AOSB uczestniczyli natomiast prof. S. Rakusa-Suszczewski (Zakład Biologii Antarktyki PAN) i doc. J. M. Węśławski (Instytut Oceanologii PAN).

W posiedzeniach Rady IASC i Faro uczestniczyli przedstawiciele państw-członków IASC: Kanady, Chin, Danii–Grenlandii, Finlandii, Francji, Niemiec, Islandii, Japonii, Holandii, Norwegii, Polski, Fed. Rosyjskiej, Szwecji, Szwajcarii, Wlk. Brytanii i USA (przedstawiciel Włoch nie był obecny). Jako obserwatorzy po raz pierwszy brali udział w posiedzeniach przedstawiciele Korei Południowej.

Projekty i programy badawcze

Przedstawiono i przedyskutowano stan realizacji lub przygotowań do szeregu projektów i programów naukowych. Najważniejsze z nich to:

- „Human Role in Caribou/Reindeer Systems” (projekt: ref. dr G. Kofinas, USA);
- „International Bathymetric Chart of the Arctic Ocean” (projekt: ref. dr R. Macnab, Kanada). Mapa ta oparta jest na odtajnionych materiałach uzyskanych w obiegłych dekadach przez arktyczne misje jądrowych okrętów podwodnych amerykańskich i radzieckich. Przedstawia ona zupełnie nowy obraz morfologii dna Oceanu Arktycznego, pozwalający na lepsze zrozumienie układu prądów oceanicznych powierzchniowych i głębinowych, jak też struktury geologicznej oraz genezy i ewolucji basenów i grzbietów oceanicznych Arktyki. Projekt ten zainicjował dwa nowe kierunki badań, dotyczące: rozmieszczenia osadów w basenie Oceanu Arktycznego („Arctic Circumpolar Sediment Project” – propozycja) oraz przebiegu anomalii grawimetrycznych w tym regionie („Arctic Gravity Project” – propozycja);

- „Rapid Cultural and Social Changes in Circumpolar North” (program: ref. dr Y. Csonka, Szwajcaria). W ramach tego programu realizowanych jest 9 projektów wspólnie przez IASC i IASSA (International Arctic Social Sciences Association);
- „Arctic Coastal Dynamics” – nowy projekt zreferowany przez przewodniczącego IPA (International Permafrost Association) prof. J. Browna;
- „Arctic Climate Impact Assessment” (ACIA: ref. dr R. Correll, USA). Jest to projekt wspólny Arctic Council (organizacja rządowa 8 państw arktycznych) i IASC, obejmujący m. in. realizowane już przez IASC projekty cząstkowe, takie jak BASIS (Barents Sea Impact Study) i BESIS (Bering Sea Impact Study), ponadto rządowe programy/projekty – AMAP (Arctic Monitoring and Assessment Programme) i CAFF (Conservation of Arctic Flora and Fauna). Sekretariat projektu ACIA będzie znajdował się w Uniwersytecie Stanu Alaska w Fairbanks (dyr. prof. G. Weller). Strona polska zgłosiła na członka Grupy Ekspertów ACIA prof. J. Janię (Uniwersytet Śląski, Sosnowiec).

Władze IASC

Na miejsce dwóch ustępujących wiceprezydentów Rady IASC zostali wybrani na kadencję 2000–2004: dr P. Johnson (Kanada) i prof. L. Hacquebord (Holandia). Nowym prezydentem IASC Regional Board (8 państw arktycznych) została wybrana prof. P. Kankaanpaa (Finlandia).

Kolejne spotkanie Rady IASC i FARO

Na zaproszenie Kanady, kolejne spotkanie Rady IASC oraz FARO odbędzie się w Resolute Bay, Kanadyjski Archipelag Arktyczny, w dn. 22–27 IV 2001 r.

Stanisław Rakusa-Suszczewski
Polska Akademia Nauk
Zakład Biologii Antarktyki
02-141 Warszawa, ul. Ustrzycka 10

XII SPECJALNE SPOTKANIE PAŃSTW SYGNATARIUSZY UKŁADU ANTARKTYCZNEGO HAGA, 11–15. IX. 2000

W dniach 1–15 września 2000 w Hadze odbyło się XII Specjalne Spotkanie Państw Sygnatariuszy Układu Antarktycznego (SATCM). Spotkanie zorganizowała Holandia jako „specjalne”, by utrzymać ciągłość corocznych konferencji 28 państw tego Układu i wyręczyć Polskę, na którą przypadł obowiązek jej organizacji w br.